

Fakulti Seni Gunaan dan Kreatif

PENGURUSAN TARIAN TRADISIONAL (NGAJAT) KAUM IBAN DI SARAWAK

NOVITAVIA PAING

**IJAZAH SARJANA MUDA DENGAN KEPUJIAN
(PENGURUSAN SENI)
2016**

PENGURUSAN TARIAN TRADISIONAL (NGAJAT) KAUM IBAN DI SARAWAK

NOVITAVIA PAING

Projek ini merupakan salah satu keperluan untuk
Ijazah Sarjana Seni Gunaan dengan Kepujian
(Pengurusan Seni)

Fakulti Seni Gunaan dan Kreatif
UNIVERSITI MALAYSIA SARAWAK
2016

UNIVERSITI MALAYSIA SARAWAK

Grade: _____

Please tick (✓)

Final Year Project Report

Masters

PhD

DECLARATION OF ORIGINAL WORK

This declaration is made on the.....day of.....2016.

Student's Declaration:

NOVITAVIA PAING, 42960, FAKULTI SENI GUNAAN DAN KREATIF

I.....hereby declare that the
work entitled.....**PENGURUSAN TARIAN TRADISIONAL (NGAJAT) KAUM IBAN**

DI SARAWAK

.....is my original work. I have not copied from any other students' work or from any other sources except where due reference or acknowledgement is made explicitly in the text, nor has any part been written for me by another person.

NOVITAVIA PAING (42960)

Date submitted

Name of the student (Matric No.)

Supervisor's Declaration:

DR.ANNA DURIN

I.....hereby certifies that
the work entitle.....**PENGURUSAN TARIAN TRADISIONAL (NGAJAT) KAUM IBAN**

DI SARAWAK

.....was prepared by the above named student, and was submitted to the "FACULTY" as a * partial/full fulfillment for the conferment of....**IJAZAH SARJANA MUDA SENI GUNAAN DENGAN KEPUJIAN (PENGURUSAN SENI)**....and the aforementioned work, to the best of my knowledge, is the said student's work.

Received for examination by:

DR.ANNA DURIN

Date: _____

I declare that Project/Thesis is classified as (Please tick (√)):

CONFIDENTIAL (Contains confidential information under the Official Secret Act 1972)*

RESTRICTED (Contains restricted information as specified by the organisation where research was done)*

OPEN ACCESS

Validation of Project/Thesis

I therefore duly affirmed with free consent and willingness declare that this said Project/Thesis shall be placed officially in the Centre for Academic Information Services with the abiding interest and rights as follows:

- This Project/Thesis is the sole legal property of Universiti Malaysia Sarawak (UNIMAS).
- The Centre for Academic Information Services has the lawful right to make copies for the purpose of academic and research only and not for other purpose.
- The Centre for Academic Information Services has the lawful right to digitalise the content for the Local Content Database.
- The Centre for Academic Information Services has the lawful right to make copies of the Project/Thesis for academic exchange between Higher Learning Institute.
- No dispute or any claim shall arise from the student itself neither third party on this Project/Thesis once it becomes the sole property of UNIMAS.
- This Project/Thesis or any material, data and information related to it shall not be distributed, published or disclosed to any party by the student except with UNIMAS permission.

Student signature _____

Supervisor signature: _____

Current Address:

**LOT 381, SUBLOT 21, PINE COURT
JALAN DURIN/KANOWIT
96700 KANOWIT.
SARAWAK**

Notes: * If the Project/Thesis is **CONFIDENTIAL** or **RESTRICTED**, please attach together as annexure a letter from the organisation with the period and reasons of confidentiality and restriction.

[The instrument is duly prepared by The Centre for Academic Information Services]

Projek bertajuk “**PENGURUSAN TARIAN TRADISIONAL (NGAJAT) KAUM IBAN DI SARAWAK**” telah disediakan oleh **Novitavia Paing** dan telah diserahkan kepada Fakulti Seni Gunaan dan Kreatif sebagai memenuhi syarat untuk Ijazah Sarjana Muda Seni Gunaan dengan Kepujian (**Pengurusan Seni**).

Diterima untuk diperiksa oleh:

(DR.ANNA DURIN)

Tarikh: _____

PENGAKUAN

Saya mengaku bahawa tiada bahagian daripada penyelidikan yang di pamerkan dalam Penyelidikan dan Projek Tahun Akhir ini telah digunakan sebagai bahan sokongan untuk sesuatu ijazah atau kelulusan sama ada kepada universiti ini atau institut pengajian tinggi (IPT) lain.

Yang Benar,

(NOVITAVIA PAING)

42960

Program Pengurusan Seni

PENGHARGAAN

Bersyukur saya kepada Tuhan kerana dengan limpah kurniaNya dan berkat daripada doa serta kesabaran telah membuaikan hasil yang akhirnya memberikan peluang untuk saya menyiapkan projek tahun akhir ini yang bertajuk ‘Pengurusan Tarian Tradisional (Ngajat) Kaum Iban di Sarawak. Ucapan jutaan terima kasih yang terhingga kepada penyelia saya iaitu Dr. Anna Durin yang tidak pernah mengenal erti jemu dalam membimbing saya untuk memberi panduan menyiapkan kajian ini.

Tidak lupa juga sekalung penghargaan kepada insane-insan yang memberikan sokongan dan bantuan daripada bermulanya penyelidikan ini sehingga akhir. Insan saya maksudkan ialah ibu bapa serta ahli-ahli keluarga yang banyak membantu memberikan semangat dan menghulurkan bantuan kepada saya. Ribuan terima kasih juga diucapkan kepada semua informan yang terlibat secara langsung dalam kajian ini.

Akhir sekali, ucapan terima kasih turut dihulurkan kepada rakan-rakan seperjuangan yang banyak membantu saya dalam memberikan tunjuk ajar sehingga saya dapat menyiapkan projek akhir tahun saya ini. Tidak lupa juga, ucapan terima kasih kepada para pensyarah di Fakulti Seni Gunaan dan Kreatif yang sedikit sebanyak telah membantu saya sama ada secara langsung mahupun tidak langsung.

ABSTRAK

Kajian ini akan merungkai pengurusan tarian tradisional kaum Iban yang ada di Sarawak. Objektif pertama pengkaji, akan merungkai mengenai konsep tarian tradisional kaum Iban (*Ngajat*), seperti jenis-jenis *ajat*, gerak geri *ajat*, pakaian dan material tarian tradisional. Dalam objektif kedua, pengkaji akan merungkai pengurusan yang terdapat pada persatuan NGASI. Manakala dalam objektif ketiga, penyelidik akan merungkai perubahan tarian tradisional itu pada masa sekarang. Dalam hasil dapatan kajian nanti, akan dinyatakan mengenai konsep tarian tradisional, pengurusan tarian tradisional dan untuk perubahan tarian tradisional.

ABSTRACT

This study will be in breaking the traditional Iban dance management in Sarawak. The first objective of the concept at the outset of the outset are breaking the traditional Iban dance (ngajat), such as type of ajat, motion dance ajat, clothing and traditional dance material. The second objective, the researcher will be ripping on management in the new Association NGASI. While the third objective, researchers are tracing the changes the traditional dance at the present time. The results of the findings in the future, will be reflected on the concept of traditional dance, traditional dance management and changes occur in traditional dance the present.

ISI KANDUNGAN

Bab 1: Pengenalan Seluruh Kajian

1.1 Pengenalan	1
1.2 Latar Belakang Kajian	2
1.3 Permasalahan kajian	4
1.4 Objektif Kajian	5
1.4.1 Persoalan Kajian	5
1.5 Skop Kajian	6
1.6 Kepentingan Kajian	6
1.7 Kekangan Kajian	8
1.8 Kerangka Kajian	9
1.8.1 Pengurusan	9
1.8.2 Persembahan	10
1.8.3 Perhijrahan	11
1.9 Rumusan	13

Bab 2: Sorotan Kesusasteraan	
2.1 Pengenalan	14
2.2 Tarian	14
2.3 Pakaian	19
2.4 Identiti	20
2.5 Rumusan	21
Bab 3: Metodologi Penyelidikan	
3.1 Pengenalan	22
3.2 Keperpustakaan @ Sumber Sekunder	22
3.3 Kaedah Kualitatif	23
a) Pemerhatian	23
b) Temu Bual	24
c) Dokumentarian	24
d) Analisis Kajian	25
e) Informan	28
3.4 Rumusan	32

Bab 4: Analisa Data dan Dapatan Kajian

4.1 Pengenalan	33
4.2 Jenis-Jenis Ajat	34
4.3 Gerak Geri Ajat	38
4.4 Pakaian Dan Material	39
4.5 Pengurusan Tarian Tradisional	52
a. Pengurusan Sumber Manusia	52
b. Pengurusan Kewangan	54
c. Pengurusan Aktiviti	56
4.6 Perubahan Tarian tradisional	59
a. Material Dan Pakaian	59
b. Gerak Geri Tarian	63
4.7 Rumusan	65

Bab 5: Kesimpulan dan Cadangan Kajian

5.1 Kesimpulan	67
5.2 Cadangan Kajian	69

Lampiran	72
Glosari	76